

LBRIS

We know
books

A L I N A
C A R A G H I N

Timp
elastic

p o e m e

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV, 2023

CUPRINS

Prefața de <i>Iulian Cătălui</i>	5
Zbor și pași.....	13
Erotic	14
Elementul prezent	15
Clepsidra din noi.....	16
Altfel de dragoste.....	18
Ritualuri	19
Păpușa cu ochii goi.....	20
Brașov, noiembrie '87	22
Tango.....	23
Omul cu patru ochi	24
Dragoste, toamnă	26
În piață.....	27
Poveste cu nisip.....	28
Sus	29
Compensație.....	30
Căsuța din copac	31
Instrumentele ploii urbane	32
Spania	34
Saeculum	35
Catharsis.....	36
Fragment de Grecia	37
Eu trei.....	38

Piele sărată	40
Transformări	41
Nimic nou	42
Seara mută	44
O secundă mai puțin	45
Foc	46
Plecări-veniri	48
leșirea din ceață	49
Comunicare	50
Ciclu	52
Albastru și roz	53
Lacrimă uscată	54
Porunci	56
Inima pescarului	58
Prin timp, cu tine	60

PREFAȚA

Iubirea apare descrisă în literatura universală atât ca un „sentiment sacru”, în accepțiunea dragostei sublime și necondiționate față de Dumnezeu, cât și un sentiment profan, mundan, relevat de amorul dintre oameni și, cu toate că, semnificațiile conceptului sunt numeroase, toate sunt propagate oarecum unidirecțional și catapultate ca având drept obiectiv ultim, dobândirea mântuirii sau Vieții de Apoi. Fiecare sentiment de acest fel trebuie să fie zămislit din inimă, desigur, și să plăsmuiască la rândul-i o bunăvoință din care să emane lumina, rezultat al cunoașterii celuilalt, astfel paradigmele sau modelele cu privire la această idee înălțătoare variază, de menționat fiind aspectul grecesc al triplicității acestui nobil sentiment: *eros* – latura fizică, *agape* – latura divină și *filia* – latura filială. În cartea sa de eseuri *Studii despre iubire*, José Ortega y Gasset efectuează o scurtă prezentare a ceea ce s-ar putea numi istoria iubirii amintind că: „Lumea antică s-a orientat mai întâi după cea a lui Platon, apoi după doctrina stoică; Evul Mediu a învățat-o pe cea a Sfântului Toma din Aquino și a arabilor; secolul al XVII-lea a studiat cu fervoare teoria pasiunilor a lui

Descartes și Spinoza”¹. Astfel, observăm nestupefiați că puterea gândului este iradiată ineluctabil de-a lungul secolelor, însă fundamentul lucrurilor își conservă indubitabil limpezimea și originalitatea în funcție de perspectivele, mai mult sau mai puțin fascinante ale vremii, iar ceea ce naște dragostea este tocmai ceea ce florentinul Lorenzo Magnificul numea „*un appetito di bellezza*”². Regăsim, prin urmare, cauza primă care dezlănțuie metamorfozarea ovidiană, închegarea iubirii și despărțenia îndrăgostiților de realitate, ceea ce același Ortega y Gasset numește „ideea dizlocării iubitei de realitate” totul concluzionându-se cu contopirea cu Marele Tot, așa cum Lucian Blaga definea „întregul universal”.

Noua carte de poeme a Alinei Caraghin, autoare a trei volume, până-n prezent, *Poezii imperfecte*, *Pe trepte* și *Firul roșu*, frumos intitulată *Timp elastic*, continuă descrierea, analiza și metamorfozarea iubirii și a poeziei de iubire, trecând dincolo de aspectul de a cuprinde acest sentiment în întregul univers(al), de la cel cosmic, la anotimpuri, la culori, și la tot ce există și este perceptibil, mergând pe o direcție mai realistă, mai adusă în actualitate, dar și cu aluzii și referințe biblice, de pildă. De altfel, cartea debutează cu tema sau motivul iubirii „păcătoase” a lui Adam și a Evei și a fructului oprit (în scurta poezie „Erotic”: „*Aveam un*

---

1. José Ortega y Gasset, *Studii despre iubire*, București, Editura Humanitas, 1995, p. 9.

2. José Ortega y Gasset, *op. cit.*, p. 10.

*singur măr/ Din care mușcam pe rând, amândoi/
Ghicind gustul buzelor celuilalt/ În fructul zemos”)* și se încheie cu pescarul care speră să regăsească iubirea în chip magic sau miraculos, mușcând, nu dintr-un fruct, ci din peștii-magi (vezi semnificativul poem „Inima pescarului”).

În același timp, *Timp elastic* reprezintă un mixaj fascinant de poezie surrealistă, cu multe inserții onirice, fantasme, vise ciudate, stări de veghe, de somn sau de trezire, de psihanaliză freudiană. De altfel, interpretarea viselor, sublinia Sigmund Freud, este „calea regală pentru a ajunge la cunoașterea sufletului”, lucru pe care îl întreprinde și Alina Caraghin, la urma urmei, iar dacă un mare filozof ca G.W.F. Hegel nega visului orice coerență „obiectiv inteligibilă”, unul dintre cei mai originali filozofi germani, Arthur Schopenhauer, critic acerb al lui Hegel, se întreba dacă nu cumva întreaga noastră viață ar putea fi un *vis lung*, sau, mai precis, dacă există un criteriu infailibil pentru a distruge visul de veghe aparentă de obiectul real.

În poemul Alinei Caraghin, „Omul cu patru ochi”, care reprezintă și o pledoarie pentru ceea ce poate realiza și crea un artist, hegemon este tărâmul viselor, cu stări de somn și trezire, care se focalizează pe concepte sau idei ce devin îngeri de lumină și culoare: „*Artistul avea/ Patru ochi./ Cu doi vedea oamenii pe dinafară,/ Cu ceilalți doi îi vedea pe dinăuntru./ Tărâmul cu oameni, arbori și animale/ Trecea în*

*viteză prin anotimpuri./ Tărâmul viselor stăruia în idei
ce deveneau/ Îngeri de lumină și culoare./ În clipa
lungă dintre somn și trezire/ Deschidea toți cei patru
ochi/ Și alegea căreia dintre lumi/ Îi aparține". Tot
în registrul surrealist s-ar încadra și poeziile „Tango” și
„Poveste cu nisip”, în care un simplu tango argentinian
de compozitorul și virtuozul instrumentist la *bandonéon*,
Astor Piazzolla (care a primit, în special la începuturile
noului gen/ stil muzical de *tango nuevo* al cărui
creator a fost, din partea „tradiționaliștilor” de tango
numeroase critici, s-ar zice, întemeiate, că el ar fi
„ucis tangoul”) poate conduce, mai mult sau mai
puțin imprezvizibil și ineluctabil la un adevărat orgasm,
exploziv, vezuvian de-a dreptul, iar o iubire noaptea în
mare duce la metamorfozarea eului poetic și al iubitului
său în scoici care nu ajung la restaurante, ci sub
tălpile celor care se vântură pe plajă și le transformă
pas cu pas în nisip, iar visătorii se rănesc la talpă
contaminându-se irevocabil și inexorabil de iubire.
De asemenea, poemul „Eu trei”, cuprinde influențe
surrealiste, acolo unde eul poetic este divizat mai
ceva decât *doppelgänger*-ul în trei alter ego-uri, ce
se intersondează și psihanalizează, având interzisă o
iubire ca o evaziune sau escapism din realitatea cea
cruntă: „Împărțită în trei, mă privesc:/ În dreapta am
în ochi zboruri peste mări cu aripi proaspăt crescute
din/ umeri/ Și o iubire, interzisă ca o evadare”. În
alt poem, „În piață”, vânzătoarele de brânză plâng*

și împachetează, nu fum, ci urdă și telemea sărate de la lacrimile lor, cele de pâine efectuează ritualuri japoneze, iar vânzătorii de legume sunt teatrali, nu ca în teatrul Kabuki sau No, ci storcând exuberant lămâi, imagini care ar avea un filon suprarealist.

Ca și cvasi-aristotelica poezie „Catharsis”, care conține, pe lângă imagini surrealiste, și influențe nichitastănesciene: „Înot de parcă zbor/ Marea mi-e cer,/ Jucându-se cu mine, în mine./ Totul devine limpede,/ Mă curăț/ De nisipul greu/ Din gânduri”. De remarcat că, în context literar, *catharsis*-ul este definit ca eliberare de pasiuni, purificare de emoții, în special de acelea de milă și frică, în primul rând prin intermediul artei, marele filozof Aristotel fiind cel care a utilizat acest concept ca pe o metaforă în cartea sa *Poetica*, spre a descrie „efectele tragediei asupra spectatorului”, Stagiritul afirmând că scopul tragediei este acela de a trezi *catharsis*-ul, în aceeași lucrare, el folosind același termen, definindu-l ca sentimentul de a fi posedat de un fel de inspirație în momentul ascultării unei melodii care trezește un fel de „excitare de natură religioasă”, prin care se obține „starea de calm”, ca și când auditorul ar fi supus unui „tratament medical de purificare”. Stănescian ar fi și poemul „Seară mută”, dar cu viziune proprie, caraghiniană, cum s-ar zice, mai ales în versul: „Și-am răs-plâns de un el și o ea care nu știau că se iubesc/ Înghesușiți pe canapea,/ Am gustat fiecare din mâncarea celuilalt,/ Și ne-a plăcut/ Am

băut vin roșu din pahare burtoase și eram atât de goi,/
Încât a trebuit să ne contopim/ Unul în celălalt, până
când am împărțit/ Aceeași oboseală din zâmbet./
Ai plecat, dar n-am putut să adorm pentru că/ Nu ne
spusesem niciun cuvânt”, cu aceeași obsesie a iubirii,
de data aceasta lipsită de cuvinte, de vorbe de prisos,
o contopire cvasi-cosmică etc.

Pe de altă parte, cartea Alinei Caraghin conține și poezie hiperrealistă, oferind imagini, picturi și pictograme de acest tip, în care elementul de actualitate, de desacralizare a iubirii sau de deconstrucție a poeziei de dragoste și a erotismului este vizibil, ca în poezia „Elementul prezent”, oarecum legat de titlul volumului *Țimp elastic*: *„Sunt praful*
adunat/ Pe cadourile/ Foștilor iubiți./ Sunt picătura de
transpirație,/ Dintr-un te iubesc/ Rostit cu întârziere./
Sunt stropul de sânge/ Din rana făcută de sforile/ Ce
te țin prizonier./ Sunt zăpada scuturată/ De pe haine,
/ După o îmbrățișare./ Sunt pala de vânt/ Care-ți
aprinde țigara/ De după”. Denumit și „fotorealism”, hiperrealismul era un curent în artele vizuale, apărut după 1950, care are ca obiect imitarea naturii, ducând naturalismul aproape la extrem, această mișcare artistică propunându-și să meargă în direcția extremă a artei realiste, accentuând „desprinderea de realismul conținut într-o măsură mai mică sau mai mare în impresionism, pictura metafizică, suprarealism”. Artistul, ca și poetul, intervine decupând din realitate

acele părți pe care le găsește interesante și le reproduce cu „maximum de minuțiozitate”, influențate de starea de spirit, unde se îmbină indecisul cu precisul, linii ce se topesc inevitabil, culori ce absorb reflexele, stări sufletești fără contur, umbre și penumbre, toate prezente în cartea Alinei Caraghin, și care alcătuiesc elemente de realizare și încercare de materializare a conceptului de timp și spațiu, de *timp elastic* la poeta brașoveană, deoarece „realul nu trebuie interpretat, ci doar reprodus”, potrivit lui Ludovic Robert Balazsi. Un poem care reflectă acest curent sau această interesantă direcție caraghiniană este și „Brașov, noiembrie '87”, în care Revolta muncitorilor brașoveni de la 15 Noiembrie 1987, ce nu a condus în mod direct la Revoluția din 1989, și a reprezentat o lovitură puternică pentru regimul lui Nicolae Ceaușescu, este rememorată astfel: „De mâncare: ceai cu biscuiți/ 1987, noiembrie, /Șoapte în școli, Vorbe în uzine,/ Strigăte în stradă/ Pumni strânși/ Aruncate pe geamul prefecturii: un telefon cu disc, atârând și/ O cutie cu ciocolate chinezești-rarități./ Tineri alergând/ Stop și/ Urlete înăuntrul nostru./ Europa Liberă dintr-un radio pe caloriferul rece,/ Pe întuneric./ Fotografii alb-negru, amintiri cu eroi/ Dintr-o lume gri, cu țurțuri de lacrimi/ Până când am putut vedea color”.

În concluzie, acest nou volum poetic al Alinei Caraghin, confirmă și prelungește pe alte planuri, unele neașteptate, imprevizibile, motivele poetice și

temele literare din celelalte cărți de poezie, autoarea fiind „îndrăgostită de dragoste”, vorba regizorului american Terrence Malick, care în filmul său *Cavalerul de cupă* exprimă următorul crez, în versuri: „*Ce vrei de la mine? / Să împletesc o vrajă asupra ta? / Pentru a te face să visezi? / Visele sunt frumoase / Dar nu poți trăi în ele*”, valabil și pentru ceea ce relevă, printre altele, frumoasa carte de față. Poeziile din *Timp elastic*, sunt pătrunse de fiorul elementar, luminos, apollinic, dar și dionisiac, al unui soi de bucurie sacră și profană, în același timp, o poezie în care dragostea și viața, visul și realitatea, binele și răul, sideralul și teluricul, divinitatea și credința, nu sunt doar niște simboluri stereotipe ori motive literare și metafore găunoase și palide, ci „forțe atotcuprinzătoare”, destinul etern al omului.

Brașov, 10. 09. 2023

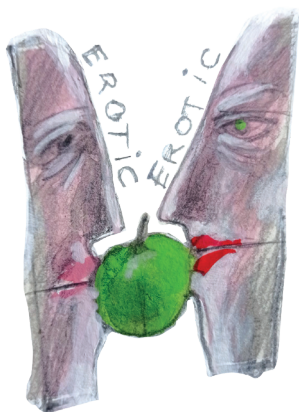
Iulian CĂTĂLUI

ZBOR ȘI PAȘI

În joaca îngerilor,
Timpul, cu aripi puternice,
Contractă într-o clipă lichidă bucuria.
Ori merge cu pași împleticiți, în saboți de lemn,
Poc-pac, tic-tac,
În orele pietroase ale zilelor grele.
Peștele de veghe înghite zilele, anii,
Până când din noi rămâne sclipirea
Unui solz în lumină,
Din care renaștem.
Din când în când ne crește o frunză de aur,
În visul unui zbor,
Din care ne trezește tropăitul
Poc-pac, tic-tac.
Ochiul cunoașterii misterelor nu clipește.

EROTIC

Aveam un singur măr
Din care mușcam, pe rând, amândoi,
Ghicind gustul buzelor celuilalt
În fructul zemos.

ELEMENTUL PREZENT

Sunt praful adunat
Pe cadourile
Foștilor iubiți.
Sunt picătura de transpirație,
Dintr-un te iubesc
Rostit cu întârziere.
Sunt stropul de sânge
Din rana făcută de sforile
Ce te țin prizonier.
Sunt zăpada scuturată
De pe haine,
După o îmbrățișare.
Sunt pala de vânt
Care-ți aprinde țigara
De după.

CLEPSIDRA DIN NOI

M-ai ars cu flacăra zilei dintâi
Și cu răbdarea tuturor vremurilor.
Nu mai știam dacă sunt corp
Sau gând erotic
Care alunecă în clepsidra
Formată din capetele noastre unite
De gurile ce-și furau răsuflările.
Mirosea a dragoste ca a pământ reavăn
De pe care un vânt jupuse crusta uscată
Și o dusese departe
În altă iarnă.

LBRIS

We know
books

*Capetele noastre unite
De gurile ce-si furau saruturile*

ALTFEL DE DRAGOSTE

Pasărea ciugulea dintr-un măr
rămas pe crengi în iarna în care
m-ai privit până mi-ai spulberat ceața
și mi-am putut vedea în ochii tăi
miezul.

La radio, un cântec de leagăn într-o limbă
străină.

Copilul din mine,
găsește un ultim măr în iarnă.